

hjøre, hvergang Dampskibet kommer om Søndagen, flere Hundrede Bogne i Løbet af Dagen med Ladning fra Skibet og med Ladning til Skibet, og det saavel under Gudstjenesten som før og efter Gudstjenesten, ja, mange Gange hele Natten, thi i den korte Tid af Naret, Dampskibene ere i Fart, er det umuligt for dem at holde deres Router, dersom de nødvendige Kjørler ikke til enhver Tid kunne finde Sted. Dersom altsaa Udvalget vil vedligeholde den Regel, som indeholdes i Lovgivningen med Hensyn til Arbeidskjørler, men ikke vil bibeholde de Undtagelser, som nu ere hjemlede, saa er det et Tilbagekridt, og det gaaer ikke. Jeg skal derfor tillade mig at opfordre det ærede Thing til enten at stemme for det Ændringsforslag, der er stillet af en æret Rigsdagsmand, eller ogsaa ved 3die Behandling at sætte en saadan Bestemmelse ind, at man ikke gjør et Tilbagekridt af meget indgribende Natur. Jeg for min Person vil med Glæde stemme for, at Løsning og Ladning bliver tilladt om Søndagen; thi jeg er overbevist om, at Folkets Stemning i det Hele vil forhindre, at der finder Misbrug Sted; Løsning og Ladning vil kun finde Sted, hvor Nødvendigheden byder det, og da bør Kjørlerne ogsaa kunne finde Sted, ellers er der ingen Mening i, at Loven tillader Løsning og Ladning; thi det er aldeles umuligt at lade Varer, der maatte fylde 100 Tønder, ligge ved en aaben Skibsbro i alt Slags Veir. Lokaltiteterne tillade ikke at bygge Huse; der er mange Banfæligheder, som ville staae i Veien, og, som jeg før anførte, Dampskibsfarten maatte ophøre, naar man ikke kunne benytte Søndagen med til at indtage sin Ladning. Skulde det ærede Udvalg ikke finde sig foranlediget til at stille et Ændringsforslag til 3die Behandling i den omhandlede Retning, da forbeholder jeg mig at søge at faae et saadant stillet.

Ordføreren: Med Hensyn til hvad den høitærede Justitsminister bemærkede skal jeg foreløbigt erindre, at, naar han har sagt, at Lovudkastet, saaledes som det foresligger fra Udvalgets Haand, ikke indrømmer synderligt stor Frihed for Arbeidere, end tidligere har været tilstaaet, kan jeg i det Væsentligste være

entlig med ham deri; Udvalget er netop gaaet ud fra, at den større Frihed, som man vilde indrømme ved § 2, ikke skulde finde Sted i saadan Udstrækning, at deraf kunde udvikle sig nogen Forstyrrelse for den offentlige Orden paa Helligdagene. Men, naar den høitærede Minister har yttret, at Udkastet egentlig kun indeholder en yderligere Tilladelse for de Faa, som drive deres Haandværk med Larm, troer jeg ikke, at det er Tilfældet. Det, som man isærdeleshed har søgt at bevirke, det er, at, medens det efter Forordningen af 1845 kunde være i ikke ringe Grad tvivlsomt, i hvilket Omfang Arbeider kunne tillades indenfor Husets Grændser, denne Tvivl kunde fjernes, og, at det navnlig tillodes saadanne Haandværkere, hvis Arbeide muligt kunde høres udenfor Huset, at foretage dette med den fastsatte Indstrækning, hvorved jeg nærmest skal udhæve, hvad der staaer i Forbindelse med Murerhaandværket. I Reglen ville de herhen hørende Arbeidere kunne om Søndag og Helligdagene arbeide inde i Husene, og navnlig ogsaa i nye Bygninger, uden at det skal kunne høres udenfor; men efter den ældre Lovgivning var det neppe tilladt, idetmindste kun under Jagttagelse af mange Hensyn, og det Samme gjælder tildeels i Henseende til Tommerhaandværket. Udvalget har saaledes ikke betragtet det, som om der var Spørgsmaal om kun at udvide Rettigheden for de Haandværkere, der arbeide med Larm; men det har vel forudsat, at det kunde blive Tilfældet, at Arbeidet kunde være forbundet med nogen saadan. Dette med Hensyn til det Udgangspunct, paa hvilket Udvalget har stillet sig. Hvad angaaer de imod de enkelte Paragrapher rettede Bemærkninger, som den høitærede Justitsminister har gjort, skal jeg først tillade mig med Hensyn til den Erindring, han har fremsat om Dødsstrafningen af at optage, hvad Forordn. af 1845 indeholder i § 4 om, at Haandværkere, Fabrikanter og alle Næringsdrivende ikke maae øffe Arbeide af deres Svende eller Arbeidere, hvorved disse forhindres fra om Søndag og Helligdagene at besøge Gudstjenesten, og at enhver Dverrenskomst, som udtrykkelig maatte indgaaes om Arbeide paa disse Dage, skal være uden forbin-